

B.A. Semester - 1 (CBCS) Examination

Oct/Nov-2025 (New Course)

SANSKRIT: P1 RAGHUVANSH – MAHAKAVYA (ELECTIVE-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો. (૦૮)
- ૧) અથ પ્રજાનામધિપ: પ્રભાતે જાયપ્રતિગ્રાહિતગન્ધમાલ્યમ્ ।
વનાય પીતપ્રતિબદ્ધ વત્સાં યશોધનો ધેનુમૃષેર્મુમોચ ॥
 - ૨) તસ્યા: ખુરન્યાસપવિત્ર પાંસુરપાંસુલાનાં ઘુરિ કિર્તનીયા ।
માર્ગ મનુષેશ્વર ધર્મપત્ની શ્રુતે રિવાર્થ સ્મૃતિરન્વગચ્છત ॥
 - ૩) એકાત્તપત્રં જગત: પ્રભુત્વં નવં વય: કાન્તમિદંવપુશ્ચ ।
અલપસ્ય હેતોર્બહ્ હાતુમિચ્છન્વિચારમુઢ પ્રતિભાસિમેત્ત્વમ્ ॥
 - ૪) સંતાનકામાય તથેતિ કામં રાજે પ્રતિશ્રુત્ય યયસ્વિનીસો ।
દુગ્ધવા પય: પત્રપુટે મદીયં પુત્રોપભુજ્ઞક્ષોતિ તમા દિદેશ ॥
- પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સસંદર્ભ આપો. (૦૬)
- ૧) અલં મહિપાલ તવ શ્રમેણ ।
 - ૨) ક્ષતાત્કિલ ત્રાયત ઇત્યદ્દગ્ર: ક્ષત્રસ્ય શબ્દોભુવનેષુરુઢ: ।
 - ૩) સમ્બન્ધિનો મે પ્રણયં વિહન્તુમ્ ।
 - ૪) અવેહિમાં કામદુધાં પ્રસન્નામ્ ।
- પ્રશ્ન-૨ મહાકવિ કાલિદાસનાં જીવન અને કવન વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ રઘુવંશ સર્ગ- ૨ ના આધારે નંદિનીનું પાત્રાલેખન કરો.
- પ્રશ્ન-૩ કાલિદાસ કાલિન સમાજ વિશે લખો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ રઘુવંશ સર્ગ- ૨ ના આધારે દિલિપનું પાત્રાલેખન કરો.
- પ્રશ્ન-૪ કાલિદાસના કાવ્યશૈલીની વિશેષતાઓ ચર્ચો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ મહાકાવ્યનાં લક્ષણો આપી, રઘુવંશનું એક મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- ૧) ઉપમા કાલિદાસસ્ય ।
 - ૨) દિલીપની ગોસેવા.
 - ૩) સુદક્ષિણા.
 - ૪) રઘુવંશ શીર્ષક.
